

ZADANIE DOMOWE. ZAKRES ROZSZERZONY

Zadanie 1.

Przeczytaj poniższy tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

W regularnej formie, w Holandii, „*devotio moderna*”¹ wytworzyła silną, konwencjonalną formę pobożnego życia. Pobożnych rozpoznawano po łagodnym, regularnym poruszaniu się w lekko nachylonej postawie, niektórych z szerokim uśmiechem na twarzy albo w nowej odzieży, umyślnie połatanej. Nierzadko też zalanych obficie łzami: „Pobożność to jakaś łagodność serca, która ułatwia pobożnemu rozptywanie się w łzach”. Powinno się prosić Boga o „codzienny chrzest we łzach”, które są skrzydłami modlitwy, albo jak rzecze św. Bernard², winem aniołów. Człowiek powinien się poddawać błogostawieństwu łez, powinien być do nich gotów i zachęcać je, przez cały rok, ale zwłaszcza podczas Wielkiego Postu, tak aby mógł powiedzieć razem z psalmistą: „Oby łzy były mi chlebem we dnie i w nocy”. [...]

Gerson³ wszędzie widział groźbę masowej pobożności. Uważał ją za błąd wynoszenia mistyki na ulice. Mówił, że świat znajduje się w końcowym okresie tuż przed swym końcem; i jak opętany staruszek, nękany jest przez wszelkiego rodzaju fantazje, wizje oraz iluzje, mogące odrywać wiele jednostek od prawdy. Nie mając odpowiedniego przewodnika, wielu popada w zbyt surowe posty, zbyt przewlekłe wigilie i zbędne łzy, zaćmiewające ich mózgi. Zwracają głuche ucho na upomnienia do skromności. Niech się wystrzegają, bo łatwo mogą paść ofiarą diabelskich złudzeń.

Johan Huizinga, *Jesień średniowiecza*, Wydawnictwo Vis-à-Vis Etiuda, Kraków 2017, s. 214–216.

¹ *devotio moderna* – nurt pobożności rozwijający się w XIV i XV w. w Niderlandach i Nadrenii wśród zamożnych i wykształconych mieszczan, propagujący ideały ubóstwa i miłosierdzia

² św. Bernard z Clairvaux (1090–1153) – zakonnik cysterski, doktor Kościoła, uczony, teolog

³ Jan Gerson (1363–1429) – francuski wykładowca, reformator i poeta, kanclerz uniwersytetu w Paryżu

a) Jak okazywali pobożność ludzie w Holandii?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) Jaki stosunek miał Gerson do intensywnej pobożności?

.....

.....

.....

.....

.....

.....